

Til høringsinstansene

Deres ref:

Vår ref: 2023/46034

Dato: 08.05.2023

Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING

- FORSLAG TIL NYE REGLER OM OFFENTLIG KONTROLL – DYREVELFERD VED TRANSPORT AV LEVENDE DYR I FARTØY

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

EU har fastsatt nye krav til den offentlige kontrollen av fartøy som brukes til eller er beregnet på transport av enhovede husdyr eller husdyr av artene storfe, sau, geit og svin. Det er stilt krav til hvem som skal inspisere fartøyene for å sjekke etterlevelsen av dyrevelferdsregelverket, hvilke forhold som skal vurderes og til journalføringen av registreringene som gjøres i forbindelse med inspeksjonen.

Bakgrunnen for forslaget

Kravene som gjelder ved transport av levende dyr og som skal sikre en akseptabel dyrevelferd, er nedfelt i forskrift om næringsmessig transport av dyr (transportforskriften). Kravene i transportforskriften som transportøren må forholde seg til, forblir uendret. Forordningene som sendes på høring, regulerer i all hovedsak offentlig myndigheters kontroll av etterlevelsen av dyrevelferdskravene i transportforskriften.

Forslaget bygger på to EU-rettsakter som ble fastsatt 17. februar i år: (EU) nr. 2023/372 og (EU) nr. 2023/842. Forordningene følger vedlagt høringsbrevet. (De er på dansk da norsk oversettelse ikke foreligger per i dag.) Dersom forskriftsutkastets bestemmelser ikke synes å samsvare med dette regelverket, ønsker vi at høringsinstansene påpeker dette.

De to nye rettsaktene er hjemlet i henholdsvis forskrift om næringsmessig transport av dyr og forskrift om offentlig kontroll for å sikre etterlevelse av regelverket for mat, fôr, plantevernmidler, dyrehelse og dyrevelferd. Norge er forpliktet gjennom EØS-avtalen til å gjennomføre de to nylig vedtatte forordningene i norsk rett.

De nye rettsaktene skal sikre at kontrollen med etterlevelse av dyrevelferdsregelverket er enhetlig i hele EØS-området. Det opprettes en egen database i EU for at informasjonen om godkjenningene og kontrollene er tilgjengelig for offentlige myndigheter i alle land i EU/EØS-området. Dette fordi

fartøyene vil transportere dyr mellom forskjellige land i EØS-området eller mellom land i EØS-området og tredje land.

Innholdet i forskriftsutkastet

Sjøgående fartøy kan benyttes til transport av levende dyr om de tilfredsstillende kravene som er nedfelt i transportforskriften og blir godkjent av offentlig myndighet. Kravene i rettsaktene er primært rettet mot offentlig myndighet og spesifiserer hvordan myndighetene skal utføre kontroller av fartøyene for å sikre at regelverket etterleves. Det er også definert hvilke forhold myndighetene skal vurdere både i forbindelse med godkjenning av fartøy og ved kontroller av fartøy. Det er videre fastsatt eget skjema som skal benyttes for å registrere funn ved godkjenning og kontroll av fartøyene.

Av kravene som er fastsatt, kan nevnes at inspeksjonene skal foretas av veterinær og skipsekspert i lag. Hensikten er å sikre at også fartøyets sjødyktighet vurderes og at de to inspektørene har kompetanse til å vurdere både det skipstekniske og det dyrevelferdsmessige aspekt. Når offentlig myndighet godkjenner eller gjennomfører kontroller av fartøy, skal godkjenningen, dataene og utfallet av inspeksjonen registreres i en spesifikk EU-database. Det er ikke kjent per i dag om Norge vil ha tilgang til denne databasen.

Forhold som skal vurderes ved inspeksjon er nærmere angitt i rettsaktene. Krav til beredskapsplan foreligger allerede i transportforskriftens artikkel 11. Det som er nytt, er at det er presisert at fartøyets beredskapsplan skal omfatte en risikovurdering av de mest sannsynlige farene for dyrevelferden. I vedlegget til den ene rettsakten finnes inspeksjonsskjemaet som skal benyttes. Offentlig myndighet skal ta bilder eller gjøre videoopptak av oppdagede regelbrudd.

Ved første transport av dyr etter at godkjenningen av fartøyet er gitt, skal veterinær være med om bord.

Oppbygning av forskriften

Forslaget gjennomfører en forordning. Forordningsformen velges av EU i tilfeller hvor man har behov for at regelverket skal gjelde likelydende i hele EU, og hele EØS-området. Forordningene gjelder direkte i alle EUs medlemsland, men må gjøres til del av norsk rettsorden. På grunn av behovet for likelydende regelverk stiller EØS-avtalen strenge krav til gjennomføringen, nemlig at forordningen "som sådan gjøres til en del av avtalepartenes interne rettsorden", jf. EØS-avtalen art. 7. I Norge er "henvisningsteknikken" valgt for å ivareta dette kravet, se forskriftsforslaget § 2. Dette innebærer at den forskriftsteksten som vedtas, fastsetter at vedkommende forordning, i EØS-tilpasset form, skal gjelde som forskrift, uten at teksten der EØS-tilpasningene er innarbeidet, formelt vedtas som forskrift.

Denne metoden innebærer at rettigheter og plikter ikke kan leses direkte ut av forskriften. Brukere må gå til selve forordningsteksten for å finne dem. For å lette tilgjengeligheten, er forordningsteksten lagt ved høringen her. I forbindelse med kunngjøring av forskriften, vil Mattilsynet sørge for at forordningsteksten også blir å finne i tilknytning til forskriften.

Konsekvensutredning

Norge eksporterer i liten grad levende dyr til andre land. Slike fartøy benyttes i dag ikke til transport av levende dyr i Norge. Det er mest vanlig med sjøtransport fra andre land i Europa i forbindelse med eksport av dyr til eksempelvis Midtøsten eller Nord-Afrika. Det er lite trolig at slike fartøy vil anløpe norske havner, tatt i betraktning hvor de i dag som regel benyttes. Videre, er det for øyeblikket ingen havner i Norge som er godkjent som grensekontrollstasjon.

De to forordningene har derfor liten betydning for norske myndigheter. Rettsaktene anses ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser for Norge.

Hørings svar

Hørings svar sendes inn via lenke på Mattilsynets nettside: [forskrift om offentlig kontroll av fartøy som transporterer levende dyr](#) Alle hørings svar vil bli offentliggjort.

Høringsfrist: 30. juni 2023

Med hilsen

Nina Brogeland Laache
Seksjonssjef dyrevelferd

Vedlegg:

- Forslag til forskrift om offentlig kontroll – dyrevelferd ved transport av levende dyr i fartøy forordning (EU) 2023/372 og forordning (EU) 2023/842
- Dansk utgave av Kommissionens delegerende forordning (EU) 2023/842 af 17.2.2023 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 for så vidt angår regler for offentlig kontrol til verifikation af overholdelsen af dyrevelfærdskrav i forbindelse med transport af dyr med skibe til transport af levende dyr
- Dansk utgave av Kommisjonens gjennomførelsesforordning (EU) 2023/372 af 17. februar 2023 om fastsettelse af regler om registrering, opbevaring og deling af skriftlige registre over offentlig kontrol af skibe til transport af levende dyr, om beredskabsplaner for skibe til transport af levende dyr i tilfælde af nødsituationer, om godkendelse af skibe til transport af levende dyr og om minimumskrav til udgangssteder

Høringsliste

Nærings- og fiskeridepartementet, postmottak@nfd.dep.no
Helse- og omsorgsdepartementet, postmottak@hod.dep.no
Landbruks- og matdepartementet, postmottak@lmd.dep.no
Landbruksdirektoratet, postmottak@landbruksdirektoratet.no
Sjøfartsdirektoratet, post@sdir.no
Kystverket, post@kystverket.no
Veterinærinstituttet, postmottak@vetinst.no
NMBU, postmottak@nmbu.no
Den Norske Veterinærforening, dnv@vetnett.no
Foreningen norske etologer, post@etologi.no
NOFIMA, post@nofima.no
Norsk institutt for bioøkonomi, post@nibio.no
Forbrukerombudet, post@forbrukerombudet.no
Forbrukerrådet, post@forbrukerradet.no
Oikos, Økologisk Norge, info@oikos.no
Debio, kontor@debio.no
NORSØK, post@norsok.no
Norsk Landbrukssamvirke, post@landbruk.no
NHO Mat og Drikke, firmapost@nhomd.no
Hovedorganisasjonen Virke, info@virke.no
Norges Bondelag, bondelaget@bondelaget.no
Norsk Bonde- og Småbrukarlag, post@smabrukarlaget.no
Norsk Landbruksrådgiving, nlr@nlr.no
ANIMALIA, animalia@animalia.no
Nortura SA, firmapost@nortura.no
KLF, kf@kjottbransjen.no
Dyrevernalliansen, kontor@dyrevern.no
Dyrebeskyttelsen Norge, post@dyrebeskyttelsen.no
NOAH – for dyr rettigheter, register@dyrsrettigheter.no
Kvalitetssystem i landbruket ksl@norskmat.no
Nettverk for dyrs frihet, post@dyrsfrihet.no